

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIE-733/11-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení:	Speciální základní škola a mateřská škola Ústí nad Orlicí
Sídlo:	Lázeňská 206, Ústí nad Orlicí, 562 01
IČ:	70 844 755
Identifikátor:	600 024 814
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Hanou Kapounovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Pardubický kraj
Místo inspekční činnosti:	Lázeňská 206, Ústí nad Orlicí, 562 01 Žampach 1, 564 01
Termín inspekční činnosti:	16. – 18. květen 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zaměřená zejména na:

- zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného podle příslušných vzdělávacích programů pro obory vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální,
- zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (dále ŠVP) a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní škola speciální (dále RVP ZŠS).

Aktuální stav školy

Speciální základní škola a mateřská škola Ústí nad Orlicí (dále škola) patří k největším v Pardubickém kraji, má sedm součástí. Vykonává činnost základní školy s kapacitou 190 žáků, přípravného stupně základní školy speciální s kapacitou 12 dětí, mateřské školy s kapacitou 16 dětí, školní družiny s kapacitou 49 žáků, internátu s kapacitou 30 žáků, školní jídelny a speciálně pedagogického centra Kamínek. Organizačně je ustaveno deset tříd základní školy speciální (dále ZŠS). Osm z nich je umístěno ve školní budově v Ústí

nad Orlicí, většina žáků je dojíždějících. Dvě třídy ZŠS působí na odloučeném pracovišti v Domově pod Žampachem, všichni žáci jsou klienty tohoto zařízení.

Ve škole plní povinnou školní docházku celkem 51 žák ZŠS, naplněnost téměř dosahuje povolenou kapacitu. Do přípravného stupně ZŠS jsou zařazeni tři žáci. Osm žáků ZŠS má úspěšně splněnou povinnou školní docházku, v letošním školním roce chodí do školy 11. rokem a více. Zřizovatel školy přesto vydal *Souhlas s povolením pokračování v základním vzdělávání nad 20 let věku*, tj. do konce školního roku, v němž žák dosáhne 26. roku věku.

Prostřednictvím speciálních vzdělávacích metod a forem práce a podpůrných opatření poskytuje škola vzdělávání žákům v pásmu středně těžkého a těžkého mentálního postižení (2 třídy) a souběžného postižení více vadami (8 tříd).

Vzdělávací nabídka vychází v 1. a 7. ročníku ze Školního vzdělávacího programu zpracovaného podle RVP ZŠS. V ostatních ročnících jsou realizovány: dobiehající vzdělávací program pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy, čj. 24 035/97-22, a rehabilitační program pomocné školy, čj. 15988/2003-24. Dva žáci mají individuální vzdělávací plán, ostatní žáci jsou vedeni dle vypracovaných osobnostních vzdělávacích plánů.

Personální podmínky vzdělávání ve třídách ZŠS jsou dle možností velmi dobré.

Budova školy je bezbariérová s vybudovaným výtahem pro imobilní žáky. Svým vnitřním uspořádáním včetně odborných učeben umožňuje vzdělávání žáků ZŠS. Školní hřiště a zahrada poskytují zázemí pro relaxační, sportovní a pracovní činnosti.

K významné organizační změně došlo ke dni 1. 1. 2011, kdy zanikla ZŠ a MŠ při nemocnici Ústí nad Orlicí a stala se součástí této školy.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola informuje o své činnosti různými zdroji. Vzdělávací nabídku prezentuje především na školních internetových stránkách, které mají velmi dobrou úroveň. Ředitelka školy představuje činnost školy prostřednictvím příspěvků do místních a regionálních periodik a ročenek (Orlický deník, Ústecké noviny). Každoročně je vyhlášován zápis k povinné školní docházce. Do 1. ročníku ZŠS jsou žáci přijímáni z přípravného stupně ZŠS, základní školy praktické, nebo přestoupí z jiné školy. Žáci jsou zařazováni na základě doporučení školských poradenských zařízení, příp. odborných lékařů, a písemného souhlasu zákonných zástupců s přihlédnutím k reálným podmínkám a možnostem školy. Porušení rovného přístupu ke vzdělávání nebylo zjištěno.

Učební plány jsou naplňovány v souladu s RVP ZŠS. Disponibilní hodiny byly využity k posílení výuky čtení, psaní, matematiky, hudební, výtvarné a pracovní výchovy. Speciálně pedagogická péče není nabízena jako samostatný předmět.

Organizace vzdělávání zpravidla respektovala individuální potřeby žáků, míru jejich postižení a momentální zdravotní stav. V hodinách probíhaly převážně individualizované činnosti žáků pod vedením učitelů a asistentů. Žáci byli vedeni k sebeobsluze, vzájemné pomoci a toleranci a osvojování hygienických návyků. Motivační formy a metody práce a pochvaly žáků za dílčí pokroky často podporovaly osvojování kompetencí zejména v oblasti sociální, komunikativní a pracovní. K efektivitě výchovně vzdělávacího procesu ve většině případů přispívalo využívání kompenzačních, reedukačních a rehabilitačních pomůcek. Nadstandardní přínos přinesla žákům muzikoterapie pod vedením vyučující odborně kvalifikované v daném specifickém oboru. Při zvukomalebné prožitkové terapii žáci nejen relaxovali, ale i často projevovali silné emocionální prožitky.

Cíle prevence sociálně patologických jevů, ochrany zdraví žáků a jejich bezpečnost jsou dle dostupných zdrojů naplňovány. Rizikové chování žáků a úrazovost jsou zaznamenávány zcela v minimální míře, mj. také jako důsledek stálé přítomnosti

pedagogických pracovníků ve třídách i o přestávkách. Kvalitně zpracovaná problematika environmentální výchovy pozitivně ovlivňuje jako průřezové téma každodenní výuku.

Učitelé sledují výsledky vzdělávání, informují o nich zákonné zástupce převážně osobně při předávání žáků či prostřednictvím žakovských knížek. Další informace jsou sdělovány při třídní schůzkách a konzultační odpoledních. Rodiče jsou zváni do školy na různé akce. Někteří absolventi školy pokračují ve dvouletých praktických školách, další jsou umístěni ve stacionářích či v A-centru (celotýdenní). Část z nich však zůstává v rodině či v Domově pod Žampachem.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Výuka probíhá v souladu s uvedenými učebními dokumenty. ŠVP je zpracován v souladu s RVP ZŠS. Dokument obsahoval drobné nedostatky, z nichž většina byla odstraněna v průběhu inspekční činnosti.

Ve vedení pedagogické dokumentace a organizaci vzdělávacího procesu byly zjištěny rezervy, přetrvávají negativní zjištění z minulé inspekční činnosti - nedostatky formální i věcné. Personální oblast je vedením školy zajištěna v rámci aktuálních možností, současný stav je velmi dobrý. Z deseti třídních učitelů splňuje podmínky odborné kvalifikace sedm z nich. Kromě jedné třídy působí ve třídách dále šest vychovatelek v roli druhého pedagoga ve třídě, sedm asistentek pedagoga (všechny absolvovaly kurz pro asistenty pedagoga) a čtyři osobní asistentky. Ředitelka vyhodnocuje v personální oblasti možná rizika a přijímá opatření k jejich eliminaci. Jednou z priorit je podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, a to v celém spektru jeho alternativ. Získané dovednosti ze studia speciální pedagogiky i z krátkodobých akcí jsou pedagogickými pracovníky dobře uplatňovány ve výchovně vzdělávacím procesu.

Materiálně technické podmínky školy mají celkově dobrou úroveň. Vybavení školy speciálně pedagogickými pomůckami se průběžně inovuje a doplňuje. Nově byl vybudován výtah pro vozíčkáře. Ke každodennímu využití slouží stropní zvedací systém, dvě interaktivní tabule, pomůcky na bazální stimulaci, čtyři míčové rehabilitační bazény, nástroje a pomůcky na muzikoterapii. Mnohé materiály a pomůcky si vyrábějí vyučující sami. Třídy umístěné v Domově pod Žampachem využívají nadstandardní rehabilitační a terapeutické vybavení zařízení. Součástí vzdělávání je canisterapie, hippoterapie a výuka plavání. Zcela nově byla vybavena učebna výpočetní techniky. Na zvyšování úrovně vybavení se často podílejí mnozí stálí sponzoři školy.

Činnost školy je financována standardními formami - prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu a od zřizovatele. Škola získává další finanční prostředky realizací úspěšných projektů (město, kraj, evropské sociální fondy).

Školská rada plní povinnosti vyplývající z právních předpisů. Na velmi dobré úrovni funguje spolupráce se zastupiteli města, aktivní je spolupráce s okolními školami. Ke zlepšení práce školy přispívají i další partneři (školská poradenská zařízení, úřad práce, sponzoři). Osvědčila se mezinárodní spolupráce se školou v Polsku.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost školy probíhá v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Jsou oslořováni zákonní zástupci dětí s vážným zdravotním postižením, které dostávají příležitost plnit povinnou školní docházku.

Oblast bezpečnosti a prevence rizikového chování žáků je úspěšně ošetřena, úrazy a sociálně patologické jevy se vyskytují v minimální míře. V rozsahu možných zjišťovacích metod v rámci provedené inspekční činnosti lze konstatovat, že je naplněno právo rovného přístupu ke vzdělávání.

Vedení školy uplatňuje ve své řídicí práci prvky školského managementu, rezervy byly konstatovány v oblasti organizace chodu školy (rozvrhy). Personální zajištění výuky umožňuje naplňovat vzdělávací programy, materiální podmínky odpovídají potřebám žáků, speciálně pedagogické pomůcky jsou k dispozici v širokém spektru, jejich fond se dle možností průběžně rozšiřuje.

ŠVP ZŠS je zpracován v souladu se školským zákonem a RVP ZŠS, dílčí doporučení byla v průběhu inspekční činnosti realizována.

Ve vzdělávacím procesu byl kladen důraz na rozvoj žákovských kompetencí, zejména v oblasti sociální, pracovní a komunikační. Byly respektovány individuální potřeby žáků a rozvíjeny jejich schopnosti a dovednosti. Škola významně přispívá k integraci žáků se středním, těžkým a kombinovaným postižením do společnosti.

Škola zvyšuje svoje finanční možnosti úspěšnou projektovou činností a získáváním sponzorských darů. Realizovaná partnerství přispívají ke zvyšování prosperity školy.

Od poslední inspekční činnosti došlo ke zlepšení materiálních podmínek pro výuku, přetrvávají nedostatky ve vedení dokumentace.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky g7zais9 nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 17. června 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Eva Škodová, školní inspektorka

Mgr. Eva Škodová, v. r.

PaedDr. Marta Hunalová, školní inspektorka

PaedDr. Marta Hunalová, v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Ústí nad Orlicí dne 30. června 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Hana Kapounová, ředitelka školy

Mgr. Hana Kapounová, v. r.

Připomínky ředitelky školy

xxx

Připomínky nebyly podány.